

**ПРОГРАМА для прийому вступних іспитів до аспірантури за
спеціальністю 21.04.01
"Економічна безпека держави"**

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням вченої ради НІПМБ,
протокол №3 від 24.09.08р.

1. Поняття економічної безпеки держави, її системна сутність та структурні рівні
2. Економічна безпека в системі національної безпеки країни
3. Критерії економічної безпеки країни
4. Об'єкти та суб'єкти економічної безпеки країни за структурними рівнями економічної безпеки
5. Економічна безпека держави, суб'єктів господарювання, населення
6. Національні економічні інтереси України та їх класифікація.
Трансформація національних економічних інтересів України за роки незалежності
7. Поняття загрози економічній безпеці країни. Класифікація загроз
8. Основні внутрішні та зовнішні загрози економічній безпеці відкритої економіки
9. Основні напрями діяльності держави у сфері економічної безпеки
10. Теоретичне положення та методи оцінки економічної безпеки держави.
Критерії та порогові значення
11. Питання економічної безпеки держави в Законі України "Про основи національної безпеки України"
12. Питання економічної безпеки держави в "Стратегії національної безпеки України"
13. Стратегія економічної безпеки та система її забезпечення на рівні держави
14. Макроекономічна стабілізація та економічна безпека
15. Міжнародний досвід забезпечення економічної безпеки країн
16. Структурна перебудова економіки України та забезпечення її економічної безпеки
17. Демоніполізація і політика розвитку конкуренції в контексті економічної безпеки
18. Поняття та критерії економічної незалежності держави
19. Проблема розвитку внутрішнього ринку України в контексті економічної безпеки
20. Тарифні і нетарифні методи захисту внутрішнього ринку України
21. Транснаціональні корпорації та вплив їх діяльності на економічну безпеку України
22. Форми і методи ефективного використання географічного та геополітичного положення України
23. Проблеми нарощування та реалізації транзитного потенціалу України
24. Економічна безпека країни у міжнародному вимірі

25. Участь України у міжнародних економічних об'єднаннях
26. Участь України у розвитку міжнародних транспортних коридорів
27. Економічна безпека України в регіональному вимірі - чинники, загрози, проблеми збалансованого розвитку продуктивних сил регіонів
28. Методика оцінки економічної безпеки регіонів
29. Шляхи досягнення соціальної злагоди в умовах України
30. Інституційна складова економічної безпеки України
31. Енергетична безпека України в Енергетичній стратегії України на період до 2030 року
32. Основні загрози у сфері енергетичної безпеки України, шляхи їх подолання
33. Структура енергетичного балансу України, шляхи її вдосконалення
34. Сучасний стан паливно-енергетичного комплексу України в контексті забезпечення енергетичної безпеки
35. Міжнародне співробітництво у сфері забезпечення енергетичної безпеки України
36. Проблема енергозбереження та шляхи її вирішення в Україні
37. Напрями підвищення ефективності енергоспоживання в Україні
38. Проблеми відтворення основного капіталу в контексті економічної безпеки України
39. "Тіньова" економічна діяльність, проблеми дослідження та шляхи зменшення
40. Політика забезпечення економічної безпеки в інвестиційній сфері
41. Державні інвестиційні пріоритети
42. Сутність явища втечі капіталу, канали та способи втечі капіталу з країни, проблеми контролю
43. Україна в системі міжнародного зовнішнього фінансування
44. Проблеми зовнішніх боргів України
45. Фінансові інновації інвестиційного процесу: поняття, види, функції
46. Поняття технологічної безпеки країни
47. Загрози технологічній безпеці України, шляхи подолання
48. Технологічні пріоритети розвитку України
49. Військово-економічна безпека, поняття, критерії
50. Основні загрози військово-економічній безпеці України
51. Україна і НАТО
52. Поняття продовольчої безпеки держави
53. Основні загрози продовольчій безпеці України, шляхи подолання
54. Пріоритети розвитку агропромислового комплексу України
55. Поняття фінансової безпеки держави
56. Основні загрози фінансовій безпеці України, шляхи подолання
57. Бюджетна безпека та її складові
58. Податкова політика України в контексті її економічної безпеки. Податковий кодекс України
59. Проблеми зайнятості населення у контексті національної безпеки держави

- 60.Зовнішня торгівля України в контексті її економічної безпеки
- 61.Стратегічні напрями міжнародного економічного співробітництва України
- 62.Напрями та механізм розвитку експортного потенціалу України та її регіонів
- 63.Україна і СОТ
- 64.Процес приватизації в Україні в контексті забезпечення її економічної безпеки
- 65.Соціально-демографічні чинники економічної безпеки
- 66.Пріоритети державної соціальної політики в контексті забезпечення економічної безпеки України

Додатковий перелік основних джерел

1. Гончаренко О.М., Лисицин Є. М. Методологічні засади розробки нової редакції концепції національної безпеки України. - К.: НІСД, 2001.- 48 с.- (Сер."Національна безпека";Вип. 4).
2. Економічна безпека в Україні: держави, фірми, особи: Навчальний посібник / Н.Й. Реверчук, Я.М. Малик, І.І. Кульчицький, С.К. Реверчук / Під ред. С.К. Реверчука. - Львів: ЛФМАУП, 2000. - 192 с.
3. Економіка України: Підсумки перетворень та перспективи зростання / За редакцією академіка НАН України В.М.Гейця. - Х.: Форт. - 2000. - 392 с.
4. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За редакцією акад. НАН України В.М.Гейця. - К.: Інститут економічного прогнозування; 2003. - 1008 с.
5. Задорожний Г.В., Іваненко П.О., Тютюнникова С.В. Економічна безпека і тіньова економіка. Монографія. - Х.: ХІБМ, 1999. - 206 с.
6. Закон України "Про основи національної безпеки України" від 19.06.2003 р. № 964 - IV // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 39. - с.351.
7. Указ Президента України "Про Стратегію національної безпеки України"//Урядовий кур'єр, Орієнтир, 2007, 7 березня.
8. Экономическая безопасность (национальный и международный аспект): Учебно-методическое пособие / А.П.Балакина, И.С.Цыпин, Ю.Ф.Кваша; С.И.Цыпин; И.С.Цыпин, Ю.Ф.Кваша (общ.ред.); Всероссийская Государственная налоговая Академия. - М.: Изд-во ВГНА МНС РФ, 2001. - 108 с.
9. Экономическая безопасность: Энциклопедия / А.Т.О. Гасридинов и др. (авт.-сост.); А.Г.Шалаев (прод.ред.) М.: Издательский дом "Правовое просвещение", 2001. - 511с.
10. Концепція економічної безпеки України / В.М. Гець та ін.; НАН України, Інститут економічного прогнозування. - Київ: Логос, 1999. -56 с.
11. Механизмы управления экономической безопасностью Ю.Г.Лысенко, С.Г.Мищенко, Р.А.Руденский, А.А.Спиридонов; Донецкий национальный университет. - Донецк: ДонНУ, 2002. - 175 с.

12. Миценко І.М. Продовольча безпека України: оцінка стану та світовий досвід вирішення проблеми / В.А.Плаксов (ред.) - Кіровоград, 2001. - 204 с.
13. Лисецький А.С. Продовольча безпека України: теорія, методологія, емпіричний аналіз. - К.: ОРІЯНИ, 2005. - 374 с.
14. Національна програма забезпечення економічної безпеки в контексті стратегії соціально-економічного розвитку України / під ред. Пирожкова С.І., Губського Б.В., Сухорукова А.І.. - К.: НІУРВ РНБОУ,
15. Новицький В.Є., Плотніков О.В. Динаміка зовнішніх боргових зобов'язань України. - К.: Політична думка, 2000. - 332 с.
16. Україна: стратегічні пріоритети. Аналітичні оцінки-2005. - Монографія/ за ред. О.С.Власюка. - К.: Знання України, 2005. - 608 с.
17. Пирожков С.І., Сухоруков А.І., Григоренко О.Я. Фінансова політика в Україні та Російській Федерації: порівняння, досвід, проблеми: Монографія / За ред. А.І. Сухорукова. - К.: НІУРВ, 2000. - 149 с.
18. Пономаренко В.С. Экономическая безопасность региона: анализ, оценка, прогнозирование / В.С.Пономаренко, Т.С.Клебанов, Н.Л.Чернова; Харьковский государственный экономический университет. - Х.: Издательский дом "ИНЖЭК", 2004. - 144 с.
19. Сухоруков А.І. Проблеми фінансової безпеки України: Монографія / (Передмова акад. НАН України С.І.Пирожкова). - К.: НІПМБ, 2005. - 140 с.
20. Власюк О.С. Деякі аспекти внутрішньої економічної безпеки // Національна безпека і оборона. - 2000, № 7.
21. Сухоруков А.І. Інвестиційно-інноваційна стратегія розвитку національної економіки / відп.ред. Сухоруков А.І. - К., НАН України, Об'єднаний інститут економіки, 2004. - 134 с.
22. Сухоруков А.І. Проблеми інноваційної безпеки України. Стратегічна панорама. - № 2. - 2002. - с. 75 - 81.
23. Власюк О.С. Інвестиційна політика в стратегії забезпечення конкурентоспроможності національної економіки // В кн.. Проблеми розвитку зовнішньоекономічних зв'язків і залучення іноземних інвестицій: регіональний аспект. - Донецьк: ДонНУ, 2004
24. Сухоруков А.І. Антикризова політика розвинутих країн. // Економіка України. - 2004. - № 8. - с.16 - 27.
25. Сухоруков А.І. Пріоритети інвестування національного технологічного розвитку / Стратегічна панорама. - 2003. - № 1. - с. 131 - 139.
26. Україна 2000 і далі: геополітичні пріоритети та сценарії розвитку / Монографія Національного інституту стратегічних досліджень і Національного інституту українсько-російських відносин. - К.: НІСД, 1999. - 384 с.
27. Шлемко, І.Ф. Бінько. Економічна безпека України, сутність і напрямки забезпечення. К.: НІСД. - 1997. - 144 с.
28. Новикова А.М. Україна в системі міжнародних транспортних коридорів. - К.: НІПМБ, 2003. - 496 с.

- 29.Блудова Т.В. Транзитний потенціал України: формування та розвиток. - К.: НІПМБ, 2006. - 276 с.
- 30.Пирожков С.І., Прейгер Д.К., Малярчук І.А. Проблеми реалізації транзитного потенціалу України в контексті розширення ЄС і формування ЄЕП //Економіка України, 2005, № 3.
- 31.Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. Вип.16 / Наук. ред. І.К. Бондар. - К., 2002. - 156 с.
- 32.Методичні рекомендації щодо оцінки рівня економічної безпеки України /Національний інститут проблем міжнародної безпеки; За ред. А.І.Сухорукова.- К.,2003.-64с.
- 33.Енергетичні ресурси та потоки. -Київ: Українські енциклопедичні знання, 2003. - 472с.
- 34.Гуцал А.Ф., Прейгер Д.К., Корні лов І.Є. Проблеми енергетичної безпеки України в контексті євроатлантичної інтеграції //Стратегічна панорама, 2005, № 4.
- 35.Инновационное развитие топливно-энергетического комплекса: проблемы и возможности. /Под общ. ред. Г.К.Вороновского, И.В.Недина. - К.: Знания Украины. 2004.- 388с.
- 36.Баранік В.О. Аналіз паливно-енергетичного балансу країн з точки зору енергетичної незалежності // Енергоінформ. - 2005. - № 16.
- 37.Корнілов І.Є., Корнілова І.І. Енергетична безпека як самостійна складова частина національної безпеки України, методологічні проблеми визначення системи показників // Енергоінформ. - 2005. - № 16.
- 38.Забезпечення енергетичної безпеки України / Рада національної безпеки і оборони України, Національний інститут проблем міжнародної безпеки. - К.: НІПМБ. 2003. - 72с.
- 39.Енергетика України на шляху до Європейської інтеграції: Монографія /А.І.Шевцов, М.Г.Земляний, А.З.Дорошкевич та інші. Дніпропетровськ: Журфонд. 2004. - 160с.
- 40.Нові тенденції у сфері енергетичної безпеки: Збірка статей на основі матеріалів міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 2003./ Національний інститут проблем міжнародної безпеки. - К: Логос, 2004. - 250с.